

Dato	Journalnr	Sagsbehandler	e-mail	Telefon
28. oktober 2008	1-00-3-08	Danni Giørtz-Jørgensen	dgj@midttrafik.dk	87 40 82 04

Referat fra Repræsentantskabsmøde i Midttrafik

**Mødetids-
punkt** 24. oktober 2008, kl. 9.30-11.45

Sted Regionsrådssalen, Regionshuset, Skottenborg, 8800 Viborg.

**Mødedel-
tagere** Bestyrelsesformand Poul Vesterbæk (Viborg Kommune), næstformand for Bestyrelsen Peter Thyssen (Århus Kommune), bestyrelsesmedlem Jørgen Nørby (Lemvig Kommune), bestyrelsesmedlem Hans Bang-Hansen (Horsens Kommune), bestyrelsesmedlem Mogens Nyholm (Randers Kommune), Eli Vium (Holstebro Kommune), Carsten Jakobsen (Skanderborg Kommune), Jens Jørn Justesen (Skive Kommune), Ole Flemming Lyse (Hedensted Kommune), Vagn Larsen (Silkeborg Kommune), Uffe Henneberg (Ikast-Brande Kommune), Niels Erik Iversen (Norrdjurs Kommune), Mads Jakobsen (Struer Kommune), Kurt Andreasen (Favrskov Kommune), Carsten Bech (suppleant for Kirstine Bille, Syddjurs Kommune), Iver Enevoldsen (suppleant for Torben Nørregaard, Ringkøbing-Skjern Kommune).

Iver Enevoldsen (Ringkøbing-Skjern Kommune) forlod mødet til kl. 10.50 (under behandlingen af punkt 4).

Fra administrationen deltog: direktør Jens Erik Sørensen og Danni Giørtz-Jørgensen (referent).

Afbud Bestyrelsesmedlem Finn Stengel Petersen (Herning Kommune), bestyrelsesmedlem Torben Nørregaard (Ringkøbing-Skjern Kommune), Elvin J. Hansen (Odder Kommune), Kirstine Bille (Syddjurs Kommune), Carsten Bruun (Samsø Kommune), bestyrelsesmedlem Bjarne Schmidt Nielsen (Region Midtjylland) og bestyrelsesmedlem Aleksander Aagaard (Region Midtjylland).

Dagsorden Mødet blev afholdt med flg. dagsorden:

Åben dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Midttrafiks budget 2009
3. Byrdefordeling af budget 2009
4. Udviklingsmulighederne i den kollektive trafik
5. Status for Midttrafiks trafikplan 2008 - 2012
6. Samarbejde mellem Midttrafik og bestillerne
7. Eventuelt

Tillægsdagsorden:

1. Udpegning af ny suppleant til Midttrafiks bestyrelse

Mødet blev indledt med at Repræsentantskabet mindedes netop afdøde tidligere repræsentantskabsmedlem Bo Fibiger, Syddjurs Kommune. Æret være hans minde!

1. Valg af dirigent

Bestyrelsesformanden foreslog næstformand Peter Thyssen.

Beslutning:

Peter Thyssen blev valgt.

2. Midttrafiks budget 2009

Bestyrelsesformanden orienterede om forløbet af budgetlægningen for 2009, der ikke har været hensigtsmæssig for kommunernes og regionens budgetlægning, da Midttrafik ifølge loven skal have budgettet vedtaget senest 15. september, hvilket er før end kommunerne og regionen skal have deres respektive budgetter vedtaget.

Nogle bestillere har indgået budgetforlig, der betyder ændringer i serviceniveauet for den kollektive trafik. Når disse ændringer er konkretiseret, så konsekvenserne for driftsbudgetterne er kendte, vil driftsbudgetterne blive opdaterede.

Nogle kommuner har besluttet at indføre gratis kørsel. Bestyrelsesformanden gjorde opmærksom på, at det er Midttrafiks bestyrelse, der har takstkompetencen, så kommunerne skal indstille eventuelle ønsker om indførelse af gratiskørsel til Midttrafiks bestyrelse. Midttrafik ønsker harmonisering af taksterne af hensyn til effektiv administration og mere forståelig information til kunderne.

Bestyrelsesformanden orienterede om, at udviklingen i udgifterne til kollektiv trafik primært skyldes stigende dieselpriiser, der har medført indeksreguleringer i kontraktafregningerne med 9,5 %, hvilket dog forventes nedsat efter den seneste udvikling i dieselpriiserne. Indekset reguleres to gange om året, og der kompenseres ikke via DUT. Derudover er fradraget for dieselaftgifterne blevet omlagt, hvilket kompenseres via DUT – da Midttrafik ikke modtager DUT-midlerne, er Midttrafiks budget steget, men kommunerne og regionen har fået midlerne via DUT.

Bestyrelsesformanden orienterede om, at de tal, der er meldt ud om trafikskaberne økonomiske problemer på landsplan har vist sig at indeholde nogle fejl, så tallene kan ikke sammenlignes. Det vil blive gjort bedre, så den fælles interesseorganisation Trafikskaberne i Danmark med større troværdighed kan få fokus på de problemer, den kollektive trafik står over for.

Midttrafiks budget til administration og fællesomkostninger er videreført som hidtil. Lige som i 2008 er den 10 % effektivisering, der blev foretaget fra trafikskabets opstart, ført tilbage til bestillerne. Forslaget om etablering af udviklingspulje havde ikke opbakning fra alle bestillere, og Midttrafik har derfor ikke umiddelbart midler til udviklingstiltag. Formanden orienterede om, at han ville foreslå på det kommende bestyrelsesmøde, at der prioriteres midler til udvikling inden for eksisterende budget, selvom det måtte betyde, at nogle nuværende aktiviteter nedprioriteres.

Peter Thyssen orienterede om, at udviklingen i udgifterne vil betyde en ekstra udgift på 60 mio. kr. alene i Århus Kommune. Han påpegede, at udfordringen også skyldes, at taksterne højst må stige med 3,1 %, uanset om udgifterne stiger mere.

Der blev opfordret til, at Midttrafiks terminer for budgetlægning også tager højde for, at kommunerne skal kunne nå at indarbejde Midttrafiks tal i sine budgetter. Midttrafiks bestyrelse behandlede på sit møde umiddelbart efter repræsentantskabsmødet et forslag til budgetlægning for 2010, der tilstræber at tage højde for hensynet til bestillernes budgetlægningsproces.

Bestyrelsesformanden orienterede om, at der i øjeblikket er dialog med Regionens om, hvorvidt Regionens besparelser skal implementeres pr. 1. januar 2010 eller 1.

juli 2010. Det er ikke afklaret endnu, hvornår det får effekt, og hvor stor en del af den hidtidige regionale kørsel, de enkelte kommuner ønsker at overtage.

Der bliver tilrettelagt en proces i forhold at sikre dialog mellem kommunerne, Midttrafik og Regionen. Der bliver bl.a. nedsat en administrativ styregruppe med deltagelse af KKR, Region Midtjylland og Midttrafik, der skal sikre en ordentlig proces - første møde afholdes 30. oktober 2008. Når kommissoriet ligger fast, sendes det til Bestyrelsen og Repræsentantskabet. Deadline for arbejdet er 1. april 2009, hvilket er vigtigt at overholde, så der er mulighed for at nå at lave den nødvendige planlægning i de enkelte kommuner. Midttrafik inviterer desuden hver enkelt kommune til møde, hvor Regionen også deltager.

Midttrafik vil arbejde for at sikre, at besparelserne foretages bl.a. ud fra en trafikplan, som giver nogle pejlemærker for de enkelte bestillers overordnede ønsker. Midttrafik vil desuden sikre, at der er mulighed for at træffe beslutninger på baggrund af fakta. Der er netop gennemført tællinger på alle busser, undtagen bybusserne i Århus. Der er ligeledes lavet sammenligninger af selvfinansieringen i den kommunale kørsel i forskellige bybuskommuner, som viser store forskelle. Der vil blive lavet opgørelser over økonomi på de enkelte ruter. Andre nøgletal vil blive udarbejdet efter behov.

Direktøren orienterede om, at Midttrafiks trafikplan laves inden for den økonomiske ramme, den enkelte kommune og regionen ønsker. Midttrafik kan ikke forpligte kommunerne til en bestemt økonomisk ramme for den kollektive trafik. Midttrafik kan give faglig rådgivning og koordinere ønskerne fra de enkelte bestillere, så den kollektive trafik glider godt over myndighedsgrænser.

Repræsentantskabet udtrykte generel tilfredshed med, at Regionen har valgt at udskyde besparelserne. Der var enighed om, at udskydelsen skal bruges til at få en bedre dialog, inden beslutningerne træffes, så alle parter skal fortsat arbejde fokuseret med opgaven, selvom der nu er givet bedre tid – ikke mindst af hensyn til at få konsekvenserne indarbejdet i de enkelte kommuners budgetter for 2010.

Repræsentantskabet opfordrede til, at man ved besparelser ikke skal tænke "enten-eller" i forhold til ruterne, men i stedet skal man forsøge at finde så mange besparelser som muligt ved at spare enkelte svagt benyttede afgange, koordinere bedre mellem ruterne osv. Bestyrelsesformanden bekræftede, at Midttrafik var enig i denne opfattelse.

Jørgen Nørby opfordrede til, at kommunerne går konstruktivt ind i den forestående proces, så kommunerne også bidrager til at finde de gode løsninger, hvor der er mest mulig kollektiv trafik for borgerne. Uanset om det er kommunerne eller regionen, der finansierer en rute, bør der være en rimelig anvendelse af ruten for at opretholde den.

Mogens Nyholm opfordrede til, at dialogen med ministeriet fortsættes.

Der var en drøftelse af, at resultatet af kravene om besparelserne skal tage hensyn til, at fx uddannelsessøgende skal kunne komme til de større byer, så landområderne ikke affolkes. Ligeledes skal pendlerne også stadig kunne bruge den kollektive trafik.

Jørgen Nørby orienterede om, at indførelsen af gratis kørsel i Lemvig Kommune faktisk har betydet flere kunder. Det har desuden betydet, at flere lokalsamfund er begyndt at bruge bussen som en fælles aktivitet.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *orienteringen tages til efterretning.*

3. **Byrdefordeling af budget 2009**

Bestyrelsesformanden orienterede om, at Repræsentantskabet skal godkende byrdefordelingen jævnfør Midttrafik vedtægter. På opfordring fra Midttrafiks revision fremlægges de samlede byrdefordelingsprincipper til godkendelse, selvom der ikke er ændret i principperne. Princippet er fortsat, at udgifterne så vidt muligt fordeles på den bestiller, der har nytten. De fælles opgaver i den kollektive busstrafik fordeles efter køreplantimer.

Timesagsstyringen bruges fortsat, og administrationen følger op på, at brugen af ressourcer svarer rimeligvis til byrdefordelingen.

Der er ikke ændret på principperne for hverken udgifts- eller indtægtsfordelinger fra 2007 og 2008. Der arbejdes på at få bedre data om bl.a. passagerer, for at kunne fordele indtægterne mere præcist.

Det første år med Midttrafik i drift viste, at Midttrafik ikke har været gode nok til at opkræve de rette a'conto-betalinger, hvorfor Midttrafik har måttet trække for meget på kassekrediten. Midttrafik har begrænsede lånemuligheder, og vil derfor fremover sikre at få opkrævet mest muligt løbende.

Bestyrelsesformanden orienterede om, at en foreløbig sammenligning af administrative udgifter i trafikskaberne viser, at Midttrafik har en relativ billig administration.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *Repræsentantskabet bekræfter byrdefordelingsprincippet om, at hver bestiller finansierer nettodriftsomkostningerne til hhv. buskørsel, privatbaner og handicapkørsel.*
- *Repræsentantskabet bekræfter byrdefordelingsprincippet om, at hver bestiller finansierer de dele af trafikskabets budget til såvel trafikfaglige fælles udgifter som til løn- og personalerelaterede omkostninger, der kan henføres direkte til den enkelte bestillers aktiviteter.*
- *Repræsentantskabet bekræfter byrdefordelingsprincippet om, at bestillerne finansierer den del af trafikskabets budget til såvel trafikfaglige fælles udgifter som til løn- og personalerelaterede omkostninger, der ikke kan henføres direkte til den enkelte bestillers aktivitet ved en fordeling efter enten køreplantimer eller antal ture i handicapkørsel.*
- *Repræsentantskabet godkender den konkrete byrdefordeling for budget 2009 som grundlag for opkrævning af a conto bidrag fra bestillerne.*
- *Repræsentantskabet godkender, at Midttrafiks bestyrelse fremadrettet kan justere budgettet i løbet af året ved væsentligt ændrede forudsætninger og justerer a conto bidraget tilsvarende.*
- *der i foråret 2009 fremlægges forslag til eventuel ændring af byrdefordelingsprincippet for 2010 på baggrund af erfaringerne med timesagsstyringssystemet.*

4. **Udviklingsmulighederne i den kollektive trafik**

Bestyrelsesformanden gennemgik udviklingsmulighederne i den kollektive trafik ud fra vedlagte præsentation:

- *Busstrafikken er i modvind med stigende udgifter og dårligt omdømme.*
- *Midttrafik skal stoppe kundefrafaldet ved at skabe bedre kvalitet i grundproduktet, hvor bl.a. chaufførerne og information har en vigtig rolle.*
- *Midttrafik skal sikre fakta om kvalitet og service, og der skal indføres incitamentskontrakter.*
- *Kørslen skal tilpasses efter behov, så der ikke er tomme busser, busserne skal koordineres bedre, der skal indsættes lynbusser til pendlerne og ruterne skal omlægges efter pendling og byvækst.*

- Information og køb skal foregå på kundernes præmisser.
- Samarbejdet med kommunerne skal også blive bedre i forhold til fx kunde-faciliteter, busprioritering, koordinering med kommuneplanlægning og lokal markedsføring.
- Nøgleordene er, at kundeloyaliteten og omdømmet skal styrkes, og den politiske fokus og vilje skal være der på alle planer.

Bestyrelsesformanden rejste spørgsmålet, om den manglende opbakning til en udviklingspulje betyder, at der mangler opbakning til udvikling af den kollektive trafik.

Midttrafiks administration anbefaler, at andre kommuner overvejer at indføre rabat til pensionister uden for myldretiden lige som i Århus; det giver en bedre udnyttelse af busserne.

Repræsentantskabet var generelt enig om, at man ønsker udvikling af den kollektive trafik, men at det nuværende pres på økonomien i den kollektive trafik har gjort det svært at finde midler til en udviklingspulje. Det blev foreslået, at der kunne laves en udviklingspulje for de, der ønsker at være med. Det blev bemærket, at man i Sverige har fået mange flere kunder i den kollektive trafik, men det er også sket ved, at man har tilført væsentligt flere midler til området. Der er brug for mere markedsføring, bedre data om kundernes præferencer og midler til at lave forsøg med bedre produkter.

Det blev drøftet, at et af de vigtigste tiltag i udviklingen af den kollektive trafik vil være at forbedre omdømmet. Eksempelvis har DSB været i stand til at hæve omdømmet for togkørslen med god markedsføring. Den kollektive bustrafik har brug for også at gøre kunderne opmærksomme på mulighederne ved at bruge kollektiv bustrafik.

Der var opbakning til, at der gøres flere forsøg med incitamentskontrakter, da erfaringerne er gode fra andre steder.

Carsten Jakobsen orienterede om tiltagene i Skanderborg Kommune for at binde kommunen bedre sammen. Kommunen tror på, at det vil give flere kunder generelt i den kollektive trafik, men sammenhængen med den regionale bustrafik kan forbedres, så kunderne ikke fravælger den kollektive trafik pga. omstigninger.

Det blev drøftet, at den kollektive trafik ikke har meget politisk fokus i de fleste kommuner. Det kunne hjælpe den kollektive trafik, hvis den blev indarbejdet i flere af de øvrige kommunale opgaver, som fx planlægning af byvækst.

Direktøren orienterede om, at der arbejdes med at håndtere hver eneste henvendelse i handicapkørslen hurtigt. Der tages fat på hver enkelt hændelse, så svigt ved enten Midttrafik, vognmand eller misforståelser klarlægges. Der har været møder med kommuner, vognmænd, brugere, journalister m.m. Der gennemføres en kundeundersøgelse for at klarlægge opfattelsen hos kunderne. Direktøren opfordrede til, at repræsentantskabsmedlemmerne kontakter Midttrafik, hvis de hører om konkrete hændelser, så der kan følges op.

Mogens Nyholm opfordrede til, at miljø også indarbejdes i Midttrafiks kontrakter og den kollektive trafik i det hele taget, hvilket også vil bidrage til, at den kollektive trafiks omdømme bliver bedre.

Flere repræsentantskabsmedlemmer rejste spørgsmålet, om indførelse af gratis kørsel reelt gavner den kollektive trafik, hvis det betyder færre indtægter og dårligere økonomi i kørslen, hvilket vil få negativ betydning for kvaliteten af kørslen. Undersøgelser viser, at kunderne ligger mere vægt på god service og driftstabilitet end på prisen.

Peter Thyssen gjorde opmærksom på, at Midttrafik er forholdsvis nystartet, og der har været en række eksterne forudsætninger, der har arbejdet mod udviklingen i de første år, herunder også at Midttrafik i nogle tilfælde har haft svært ved at opnå enighed om løsninger mellem flere bestillere. Mange af tiltagene til forbedring af produktet og bedre koordinering mellem busserne må forventes at kunne gennemføres nu, hvor de første problemer er ved at være overkommet. Der kan også arbejdes med at koordinere bedre mellem trafikskaberne, så busselskaberne kan harmonisere deres leverancer til trafikskaberne. Midttrafik skal arbejde med at få bedre dialog med de trafikpolitiske ordførere i Folketinget.

Bestyrelsesformanden konkluderede, at der er opbakning til, at kommunerne vil den kollektive trafik, men der skal arbejdes for at den kollektive trafik får bedre omdømme og mere politisk fokus i de enkelte kommuner. Midttrafik vil i højere grad fremover være mere vedholdende, så der kan gennemføres løsninger, selv hvis der ikke kan opnås enighed mellem bestillerne.

Formanden orienterede om, at Midttrafik skal tage stilling til Rejsekortet igen i foråret 2009, når erfaringerne fra pilottesten på Sjælland kendes. Midttrafik sender en status for Rejsekortet inden årets udgang, hvor den kommende proces beskrives.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *Midttrafiks tiltag drøftes.*

5. Status for Midttrafiks trafikplan 2008 - 2012

Bestyrelsesformanden konstaterede, at emnet har været delvist drøftet under punkt 2. Arbejdet med trafikplanen skrider planmæssigt frem.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *orienteringen tages til efterretning.*

6. Samarbejde mellem Midttrafik og bestillerne

Bestyrelsesformanden henviste til, at emnet også har været drøftet under andre punkter.

Direktionen i Midttrafik har holdt møder med nogle kommuner på administrativt plan, og den generelle holdning er, at Midttrafik skal:

- levere aktuelle, troværdige økonomiske oplysninger inden for den kollektive trafik til administrationen ved bestillerne samt aktivitetstal og fakta, så politikerne i kommunerne og regionen hurtigt kan få indblik i forhold om kollektiv trafik.
- blive bedre til aktivt at bidrage til planlægningsmæssige forhold, så Midttrafik tager initiativ til at gennemføre forbedre og sikre inddragelse af berørte parter, samt sikre at der arbejdes med fakta.
- sammen med bestillerne blive bedre til at sige til hinanden, hvis noget ikke virker, så det hurtigt kan løses.

Bestyrelsesformanden orienterede om, at Transportministeren har bedt om, at der evalueres på lovgivningen, så rammerne for at sikre den kollektive trafik er gode. Midttrafiks direktør indgår i en arbejdsgruppe, der har afleveret forslag til formændene i trafikskaberne om evalueringen. Bestyrelsesformanden ser gerne, at trafikskaberne fik større mulighed for selv at træffe beslutninger.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *orienteringen tages til efterretning.*

7. Eventuelt

Repræsentantskabets mødeplan for 2009 betyder, at der afholdes møde 17. april 2009 og 6. november 2009. På bestyrelsesmødet 24. oktober 2008 er der forslag om tidsplan for vedtagelse af budget 2010, hvor der tages højde for disse datoer.

./. Mødeplan for 2009 samt tidsplan for budget 2010 vedlægges dette referat.

Beslutning:

Intet ført til protokol.

Tillægsdagsorden

1. Udpegning af ny suppleant til Midttrafiks bestyrelse

Syddjurs Kommune havde orienteret om, at Kirstine Bille afløser Bo Fibiger som kommunens repræsentant i Repræsentantskabet. Midttrafik er efter udsendelse af dagsordenen blevet orienteret om, at Bo Fibiger er afgang ved døden.

Bestyrelsesformanden foreslog, at Kirstine Bille bliver suppleant for Mogens Nyholm til Midttrafiks bestyrelse.

Beslutning:

Det blev vedtaget:

- *Repræsentantskabet udpeger Kirstine Bille, Syddjurs Kommune, som suppleant for Mogens Nyholm til Midttrafiks bestyrelse.*